

Szczepienia dla kurcząt w chowie bezklatkowym: reakcje poszczepienne

Problem

Z powodu dużej ilości szczepionek podawanych kurczętom należy się liczyć z wystąpieniem reakcji poszczepiennych. Jeżeli kurczęta mają dostęp do wybiegu ryzyko infekcji wzrasta i więcej szczepień jest koniecznych.

Rozwiązanie

Uważnie zaplanowany i wyważony program szczepień. Powinny być co najmniej dwa tygodnie przerwy pomiędzy szczepieniami ukierunkowanymi na ten sam organ. Co więcej, program może zawierać dodatkowe inaktywowane szczepionki dla kur z dostępem do wybiegu na zewnątrz. Istnieje prawdopodobieństwo, że te szczepionki mogą powodować więcej reakcji poszczepiennych z powodu adiuwantów w nich zawartych.

Korzyści

Maksymalne zwiększenie ochronnego działania szczepionki przy minimalnej ilości reakcji poszczepiennych.

Zalecenia praktyczne

1. Szczepionki muszą być podane według zaleceń producenta, aby zapobiegać reakcjom poszczepiennym i osiągnąć maksymalną skuteczność w kreowaniu odporności.
2. Po szczepieniu powinno się skontrolować stado pod kątem możliwych niepożądanych skutków ubocznych oraz zbadać stado i poszczególne ptaki. Odstęp między szczepieniami zależy od rodzaju szczepionki i sposobu jej podania.

Zastosowanie na fermie

Podejście systemowe

- Programy szczepień dla kurcząt w chowie bezklatkowym uwzględniają kilka podstawowych żywych i inaktywowanych szczepionek. Dodatkowo zależnie od kraju, systemu chowu (wolny wybieg: tak lub nie) i historii chorób na fermie (oraz w regionie) program może zostać dopasowany do potrzeb. W praktyce oznacza to że szczepienia są dodawane do programu

Zakres zastosowania

Temat

Hodowla zwierząt

Słowa klucze

Zdrowie i dobrostan zwierząt, Szczepienia, reakcje poszczepienne, faza odchowu

Kontekst

Przejsie z i działanie w systemie bezklatkowym z dostępem do wybiegu dla kurcząt

Czas zastosowania

Cały rok

Czas oddziaływania

Faza kurcząt

Sprzęt

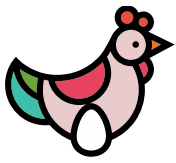
Sprzęt do szczepień

Najlepsze dla

Wszystkich systemów bezklatkowych: kurnik, wolny wybieg i produkcja organiczna

Grupa docelowa

Hodowcy/producenci drobiu, doradcy rolni

raczej niż usuwane. Więcej szczepień oznacza większy stres dla kur i więcej wyzwań dla ich systemu odpornościowego. Program zatem powinien zostać opracowany przez specjalistę, by zredukować do minimum negatywne skutki.

- Stado powinno być przeglądane regularnie: podczas szczepień, by zapewnić odpowiednie podanie szczepionki i w 5-7 dni po szczepieniu, żeby ocenić możliwe niepożądane skutki poszczepienne poprzez inspekcję, a także po to by sprawdzić skuteczność szczepionki poprzez analizę próbek.
- Reakcje poszczepienne mogą zostać ocenione zarówno jakościowo (inspekcja), jak i ilościowo, ta druga metoda jest jednak trudniejsza z powodu braku jednorodnego i obiektywnego systemu oceny..

Ilustracja 1: A- Spray Birchmeyer. B-Szczepienia przez spray lub zakraplanie do oczu są ukierunkowane na drogi oddechowe i rozpraszają odporność po stadzie. C- szczepionki wstrzykiwane dają indywidualną ochronę i nie roznoszą się po stadzie. (Źródło: Roland Bronneberg)

Dalsze informacje

Dalsza lektura

J.J. (Sjaak) de Wit and Enrique Montiel (2022). Practical aspects of poultry vaccination. In: Avian Immunology 2022, Strony 469-488. ISBN 978-0-12-818708-1.

Linki:

<https://www.thepoultrysite.com/articles/pullet-vaccination-theres-always-room-for-improvement-2>

<https://www.poultryworld.net/home/vaccine-reactions-in-poultry-flocks/>

Informacja o projekcie Best Practice Hens

Wydawcy:

Fair Poultry

Hoofdstraat 81,

3971 KD Driebergen-Rijsenburg

Autorzy: Vera Bavinck & Roland Bronneberg

Redaktorzy: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F.

Giersberg, T. Bas Rodenburg

Koordynator projektu: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University

(UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Aby wspierać produkcję jaj w systemach bezklatkowych i by poprawić dobrostan zwierząt konsorcjum składające się z 7 partnerów stworzy opis Najlepszych Praktyk na potrzeby Bezklatkowych Systemów Produkcji w ramach projektu pilotażowego Komisji Europejskiej, DG Sante. Opis Najlepszych Praktyk będzie źródłem wsparcia dla producentów jaj, aby zachęcić ich do przekształcenia systemu produkcji z klatkowego na bezklatkowy, w tym też na systemy produkcji organicznej.

Strona projektu: www.bestpracticehens.eu/

Media społecznościowe: Facebook i LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022